Dosarul nr. 2-11/2023;
Nr. PIGD 2-23000166-51-2-03012023

H O T Ă R Â R E

25 iulie 2024 **mun. Ungheni**

Judecătoria Ungheni, în componenţă:

Preşedintele şedinţei, judecătorul Mariana Stratan
Grefier Olga Grachila
Nu s-au prezentat
Reclamantul Elena Guțan și Reprezentantul său, avocatul Viorel Dodan, au solicitat examinarea cauzei în lipsa sa
Pârâtul Nicolae Goncear, au fost întreprinse măsuri în vederea citării, inclusiv citarea publică
Reprezentantul autorității publice STAS Ungheni și Chișinău, au solicitat examinarea cauzei în lipsa sa

Examinând în şedinţă publică, în procedură generală, cererea de chemare în judecată depusă
De către
Reclamantul Elena Guțan, născut/ă la data de *****, IDNP *****, domiciliat/ă pe adresa str. *****, mun. Chișinău
Împotriva
Pârâtului Nicolae Goncear, născut/ă la data de *****, IDNP *****, domiciliat/ă pe adresa str. *****, mun. Ungheni
Privind decăderea din drepturile părintești,

A c o n s t a t a t:

1.La data de 03 ianuarie 2023, Elena Guțan a depus cererea de chemare în judecată nominalizată.

2. Reclamanta își motivează cererea de chemare în judecată prin următoarele:

La data de 8 mai 2014, aceasta s-a căsătorit cu pârâtul, Goncear Nicolae, căsătoria fiind înregistrată la Oficiul Stării Civile Ungheni, cu înscrierea nr. *****. Din această căsătorie s-a născut fiica lor minoră, Goncear *****, la data de *****, care de la naștere și până în prezent locuiește și este întreținută exclusiv de reclamantă.

Din cauza unor neînțelegeri, viața în comun a celor doi soți a eșuat, iar în consecință, căsătoria a fost desfăcută prin Hotărârea Judecătoriei Ungheni nr. 2-958/2017 din 14 decembrie 2017. Prin aceeași hotărâre, instanța a stabilit domiciliul minorei la reclamantă și a dispus încasarea de la pârât a unei pensii de întreținere în sumă de 770 lei lunar. Deși această sumă este insuficientă pentru a acoperi cheltuielile de întreținere ale copilului, reclamanta a sperat că pârâtul va contribui financiar la nevoile fiicei sale. Cu toate acestea, pârâtul nu a achitat nicio sumă drept pensie alimentară de la pronunțarea hotărârii și până în prezent.

Reclamanta susține că toate cheltuielile legate de întreținerea fiicei lor minore sunt suportate exclusiv de ea și de actualul său soț, Guțan Andrei, cu care s-a recăsătorit. Cheltuielile includ hrana zilnică, îmbrăcămintea, încălțămintea, medicamentele, activitățile extrașcolare, excursiile și alte manifestări sociale și culturale. În tot acest timp, pârâtul nu a manifestat niciun interes față de copilul său, nu a contribuit financiar și nici nu a stabilit un program de întrevederi cu fiica sa.

Conform încheierii executorului judecătoresc Ursu Anatolie nr. 053p/a-109r/2022, pârâtul are o restanță la plata pensiei de întreținere în valoare de 48.407 lei, corespunzătoare unei perioade de aproximativ 60 de luni. În ciuda măsurilor luate de executorul judecătoresc pentru a recupera suma restantă, inclusiv convocarea pârâtului pentru explicații, acesta a refuzat să coopereze. Mai mult, pârâtul nu este angajat oficial, ceea ce face imposibilă urmărirea veniturilor sale.

Reclamanta afirmă că pârâtul duce un mod de viață amoral, consumă frecvent băuturi alcoolice și refuză orice implicare în viața copilului. Pârâtul nu s-a prezentat niciodată la grădinița sau școala copilului, nu a comunicat cu educatorii sau profesorii, nu s-a interesat de reușitele școlare ale fiicei și nici nu a participat la controalele medicale sau alte evenimente importante din viața acesteia. De asemenea, pârâtul nu a purtat nicio discuție cu fiica sa din 2017 până în prezent.

Reclamanta consideră că decăderea pârâtului din drepturile părintești ar proteja interesele superioare ale copilului, eliminând obligațiile morale și financiare viitoare ale copilului față de un tată care nu își îndeplinește responsabilitățile. Reclamanta susține că, în cazul în care pârâtul și-ar schimba comportamentul, ar stinge restanțele la pensia de întreținere, ar stabili un program de întrevederi și ar arăta afecțiune și interes față de copil, acesta ar putea solicita ulterior restabilirea în drepturile părintești.

Astfel, solicită instanței să dispună decăderea pârâtului Goncear Nicolae din drepturile părintești față de fiica sa, Goncear *****, născută la *****.

Argumentele participanților la proces.

3.*Reclamantul Elena Guțan cât și reprezentantul reclamantului, avocatul Viorel Dodan*, în ședința de judecată nu s-au prezentat, au solicitat examinarea în lipsa sa.

4.*Pârâtul Nicolae Goncear* în ședința de judecată nu s-a prezentat, au fost întreprinse măsuri în vederea citării, inclusiv prin citare publică.

5. *Reprezentantul autorității publice STAS Ungheni și Chișinău,* în ședința de judecată nu s-au prezentat, au solicitat examinarea cauzei în lipsa sa

Cadrul legal pertinent

6.Potrivit art. 48 alin. (2) din Constituţia Republicii Moldova „*familia se întemeiază pe căsătoria liber consimţită între bărbat şi femeie, pe egalitatea lor în drepturi şi pe dreptul şi îndatorirea părinţilor de a asigura creşterea, educaţia şi instruirea copiilor”*.

7.Conform art. 58 din Codul familiei „*părinţii au drepturi şi obligaţii egale faţă de copii,*

indiferent de faptul dacă copii sunt născuţi în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinţii sau separat".

8.În conformitate cu art. 60 alin.(1) Codul familiei „*părinţii au dreptul şi sînt obligaţi să-şi educe copiii conform propriilor convingeri, indiferent de faptul dacă locuiesc împreună sau separat*".

9.Potrivit art. 60 alin.(2) Codul familiei „*părinţii poartă răspundere pentru dezvoltarea fizică, intelectuală şi spirituală a copiilor şi au prioritate la educaţia lor faţă de oricare alte persoane*".

10. Conform art. 67 Codul familiei

părinţii pot fi decăzuţi din drepturile părinteşti dacă:

a) se eschivează de la exercitarea obligaţiilor părinteşti, inclusiv de la plata pensiei de întreţinere;

b) refuză să ia copilul din maternitate sau dintr-o altă instituţie curativă, educativă, dintr-o instituţie de asistenţă socială sau alta similară;

c) fac abuz de drepturile părinteşti;

d) se comportă cu cruzime faţă de copil, aplicînd violenţa fizică sau psihică, atentează la inviolabilitatea sexuală a copilului;

e) prin comportare amorală, influenţează negativ asupra copilului;

f) suferă de alcoolism cronic sau de narcomanie;

g) au săvîrşit infracţiuni premeditate contra vieţii şi sănătăţii copiilor sau a soţului.

11. Potrivit art. 68 alin.(1) Codul familiei „*decăderea din drepturile părinteşti are loc numai pe cale judecătorească"*.

12. Conform art. 5 al protocolului nr. 7 al Convenţiei pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale „*soţii se bucură de egalitate în drepturi şi în responsabilităţi cu caracter civil, între ei şi în relaţiile cu copiii lor în ceea ce priveşte căsătoria, pe durata căsătoriei şi cu prilejul desfacerii acesteia*".

13. Conform art. 18 din Convenţia internaţională cu privire la drepturile copilului pnct. 1) *Părinții, sau, dupa caz, reprezentanții sai legali sunt principalii responsabili de cresterea și dezvoltarea copilului. Aceştia trebuie să acţioneze, în primul rand, în interesul suprem al copilului*.

14.În conformitate cu prevederile art. 27 al Convenţiei internaţionale cu privire la protecţia drepturilor copilului *părinţii care au în grijă un copil le revine în primul rînd responsabilitatea de a asigura, în limita posibilităţilor şi a mijloacelor lor financiare, condiţiile de viaţă necesare dezvoltării copilului*.

15. Potrivit art. 118 CPC *fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale, dacă legea nu dispune altfel.*

16.Art. 130 al Cod de procedură civilă, *prevede că instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege, astfel încît fiecare probă apreciindu-se de instanță privitor la pertinența,*

admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă şi suficientă pentru soluționarea cauzei.

17.În conformitate cu dispozițiile art. 239 Cod de procedură civilă, *hotărîrea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanța îşi întemeiază hotărîrea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță şi pe probele cercetate în şedința de judecată.*

18.Conform prevederilor art. 240 alin. (1) Cod de procedură civilă, *la deliberarea hotărîrii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzei, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării cauzei şi admisibilitatea acțiunii, iar în conformitate cu exigențele alineatului (3) același articol, instanța judecătorească adoptă hotărîrea în limitele pretențiilor înaintate de reclamant şi în numele legii, în corespundere cu prevederile art. 241 alin. (1) Cod de procedură civilă.*

Aprecierea instanței:

19.În temeiul circumstanţelor de fapt şi normelor legale sus enunţate, examinând probele din punct de vedere al pertinenței, admisibilităţii şi veridicităţii, iar toate în ansamblu privitor la legătura lor reciprocă instanţa constată că cererea de chemare în judecată depusă de Elena Guțan către Nicolae Goncear, cu privire la decăderea din drepturile părinteşti, urmează a fi respinsă din următoarele considerente.

20.În ședință judiciară s-a stabilit cu certitudine faptul că Nicolae Goncear a înregistrat căsătoria cu Elena Guțan la data de 08.05.2014 cu nr. 56. În urma căsătoriei a rezultat un copil minor ***** Goncear a.n. ***** (f.d. 11), a căror părinți sunt Nicolae Goncear și Elena Guțan.

Prin Hotărârea Judecătoriei Ungheni, din 14.12.2017, căsătoria încheiată între Nicolae Goncear și Elena Guțan, a fost desfăcută (f.d.14). Copilul minor ***** Goncear a fost apreciat la domiciliul mamei Elena Guțan (Goncear).

La fel prin Hotărârea Judecătoriei Ungheni, din 14.12.2017, a fost dispusă încasarea de la Nicolae Goncear a pensiei alimentare pentru întreținerea copilului minor ***** Goncear în mărime de 770 lei, începând cu data de 22.08.2017 și până la atingerea majoratului de către copilul minor.

Reclamantul Elena Guțan solicită decăderea pârâtului Nicolae Goncear din drepturile părinteşti față de copilul minor ***** Goncear ca temei invocând eschivarea lui de la exercitarea obligaţiilor părinteşti, inclusiv de la plata pensiei de întreținere a copilului.

21.Instanţa relevă că, decăderea din drepturile părintești constituie cea mai aspră sancțiune care poate fi aplicată în privința părinților care, din culpă gravă nu-și îndeplinesc obligațiunile părintești față de copiii săi sau fac abuz de drepturile sale părintești. Temeiurile decăderii din aceste drepturi sunt expres reglementate de prevederile art. 67 CF enunțat mai sus.

Astfel, instanţa consideră că în cadrul examinării prezentei cauze nu a fost confirmat temeiul invocat de reclamant pentru decăderea din drepturile părinteşti a pârâtului - eschivarea de la exercitarea obligaţiilor părinteşti, inclusiv de la plata pensiei de întreținere a copilului prevăzut de art. 67 lit. a) Codul familiei. Or, acest fapt include acţiuni sau inacţiuni sistematice ale părintelui care pun în pericol sănătatea fizică şi psihică a copilului, dezvoltarea lui morală,

asigurarea condiţiilor de trai şi materiale, primejduiesc învăţătura şi instruirea copilului (pct. 10 al Hotărârii Plenului Curţii Supreme de Justiţie nr. 6 din 17 noiembrie 2014 cu privire la practica judiciară de examinare a pricinilor civile privind decăderea din drepturile părinteşti).

22. Instanța menționează că, încredințarea minorului către unul dintre părinţi, nu trebuie să echivaleze cu decăderea celuilalt părinte din drepturile părinteşti, în cazul apariției unor circumstanţe în exercitarea egală a obligaţiunilor părinteşti, ci trebuie să existe un just echilibru în exercitarea puterii părinteşti asupra copiilor, deoarece este în interesul copiilor ca aceştia să poată în mod real şi efectiv să aibă legături personale cu celălalt părinte, dar și alte rude pe linia maternă și paternă. Interesul superior al copilului se determină prin examinarea tuturor criticilor de apreciere cum sunt vârsta copilului, conduita fiecărui părinte, situaţia materială, posibilitățile concrete de a se ocupa efectiv de copil, garanțiile morale pe care le prezintă.

23. Mai mult, instanța subliniază că în conformitate cu alin. (1) art. 58 Codului familiei al RM părinţii au drepturi şi obligaţii egale faţă de copii, indiferent de faptul dacă copiii locuiesc împreună cu părinţii sau separat, iar potrivit art. 74, 75 Codului familiei al RM, părinţii sunt obligaţi să-şi întreţină copiii minori. Astfel, obligația de a acorda un suport financiar la întreţinerea copiilor minori îi revine pârâtului prin lege, indiferent de faptul dacă a fost pronunțată o soluție judecătorească de încasare a pensiei de întreținere.

24. Pentru decăderea din drepturile părinteşti pe motivul eschivării de la plata pensiei de întreţinere și a altor plăți din partea părintelui este necesară existenţa unor probe concludente şi pertinente care ar demonstra cu certitudine că părintele se eschivează cu rea-credinţă, inclusiv cu viclenie, de la plata pensiei de întreţinere, de la executarea obligaţiei legale şi morale de întreţinere a copilului minor.

Din conținutul înscrisurilor prezentate nu se reține careva circumstanțe excepționale sau un comportament nedemn al pârâtului față de copilul minor ***** Goncear, care ar putea servi drept temei pentru decăderea lui Nicolae Goncear din drepturile părintești.

Totodată, existența restanței la plata pensiei de întreținere a copilului minor ***** Goncear în mărime de 48.407,33 lei, nu denotă de altfel faptul că pârâtul intenționat nu o achită sau că a acumulat această restanța în mod intenționat, pentru a se eschiva de la exercitarea obligaţiilor părinteşti.

Drept urmare, legislatorul a prevăzut expres, drept temei de decăderea din drepturile părintești - eschivarea de la exercitarea obligaţiilor părinteşti, inclusiv de la plata pensiei de întreţinere, doar că în lipsa unor probe justificative, această condiție nu se poate reține la cazul din speță.

Faptul că reclamanta Elena Guțan susține că, Nicolae Goncear cu rea voință se eschivează de la exercitarea obligațiunilor părintești, nu a vizitat copilul, nu s-a interesat de viața și sănătatea lui, nu îi acordă dreptul reclamantei de a solicita decăderea din drepturile părintești a tatălui biologic Nicolae Goncear, fiind necesar de a demonstra rea-credința tatălui.

Apreciind speța sub aspectele invocate, se reține că sancțiunea decăderii din drepturile părintești poate fi aplicată față de părinții care, din culpă gravă, nu-şi îndeplinesc obligațiunile față de copii sau fac abuz de drepturile părintești.

Astfel, raportând cele menționate la caz, instanța de judecată relevă că nu au fost prezentate probe ce ar confirma culpa gravă a lui Nicolae Goncear la neîndeplinirea obligațiilor părintești și nici faptul că acesta este nedemn pentru a fi tatăl copilului minor.

Instanța atestă că prin probele prezentate nu a fost demonstrată necesitatea decăderii pârâtului din drepturile părintești. Or, motivul invocat de reclamantă, despre eschivarea pârâtului de la participarea la educația și întreținerea copilului minor, nu este unul suficient, deoarece părintele nu va fi exonerat de aceste obligații, chiar și în cazul decăderii din drepturi părintești.

Instanța de judecată remarcă, că motivul invocat de reclamantă, despre neparticiparea pârâtului la întreținerea și educarea copilului minor, nu poate constitui o circumstanță suficientă de decădere a acestuia din drepturile părintești.

25. Potrivit jurisprudenţei CEDO, în cauzele de acest fel, *examinarea elementelor care servesc cel mai bine interesele copilului este întotdeauna de o importanţă fundamentală* (cauza Johansen împotriva Norvegiei, hotărirea din 07.08.1996, Culegerea 1996-IL paragraful 64), că interesul copilului trebuie considerat ca fiind primordial şi că *doar un comportament deosebit de nedemn va determina ca o persoană să fie privată de drepturile sale părinteşti în interesul superior al copilului* (cauza Gnahore împotriva Franţe nr. 40.03/98, paragraful 59, CEDO 2000-IX şi Johansen citată anterior, paragraful 78).

26. Totodată, CEDO subliniază totuşi că acest interes prezintă un dublu aspect (cauza Gnahore, menţionată mai sus, paragraful 59): *pe de o parte, să le garanteze copiilor o evoluţie într-un mediu sănătos; pe de altă parte, să menţină legăturile acestora cu familia, cu excepţia cazului în care aceasta s-a arătat a fi nedemnă, deoarece distrugerea acestei legături determină ruperea copilului de rădăcinile sale* (cauza Maumousseau şi Washington împotriva Franţei, nr. 39.388/05, paragraful 67).

27. Raportând cele expuse la cazul dedus judecății, apreciind circumstanțele de drept și de fapt elucidate, instanţa de judecată ajunge la concluzia că nu au fost prezentate dovezi concludente care ar demonstra faptul, că pârâtul Nicolae Goncear se eschivează de la exercitarea obligațiunilor părintești față de copilul său minor. Comportamentul pârâtului nu impune decăderea lui din drepturile părintești asupra copilului minor, ca fiind în interesul superior al ultimului, motiv pentru care cererea se va respinge.

În conformitate cu art. 238-241 CPC,

Instanța de Judecată, în numele Legii

H O T Ă R Ă Ș T E

Se respinge integral cererea de chemare în judecată depusă de ***Elena Guțan*** împotriva lui ***Nicolae Goncear*** cu privire la decăderea din drepturile părintești față de copilul minor ***** ***Goncear***, IDNP *****, născut/ă la data de *****.

Încasarea cheltuielilor de judecată suportate de către părți nu a fost solicitată.

Se explică dreptul părţilor şi participanţilor la proces de a solicita hotărârea redactată în cadrul termenului de decădere de 30 de zile.

Hotărârea poate fi atacată cu apel în termen de 30 zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, la Curtea de Apel Bălți (Nord), prin intermediul Judecătoriei Ungheni.

Preşedintele şedinţei,
Judecătorul ***Mariana Stratan***
Copia Hotărârii corespunde originalului
Judecătorul ***Mariana Stratan***